

Godinot novadnieku

Livānos ziedēja ceriņi. Balto un zilo ziedu smarža, šūpodamās vieglā pavasara vējā, kas plūda no Dubnas, iemeta svinību dalībnieku sejās spirtumu. Rakstnieks Jānis Niedre todien ciemojās dzimtajā pusē, lai kopā ar novadniekiem atzīmētu savu septiņdesmit gadu jubileju, atsauktu atmiņās tālās, nemiera pilnās dienas buržuāziskās Latvijas un pēckara gados, lai parunātos par savu daiļradi.

Livānu pilsētas kultūras nama pagalmā viesus sagaidīja skolēni un Tautas deju kolektīva «Silava» dalībnieki, kultūras darbinieki. Latvijas PSR Valsts prēmijas laureātam, republikas Nopelniem bagātajam kultūras darbiniekam, rakstniekam Jānim Niedrem adresēti siltie novēlējumu vārdi mijās ar latgaliešu tautas melodijām, ko izpildīja Jersikas lauku kapela, jubilāra rokās gūla baltas, sarkanas neļ-

ķes un rozes kā pateicība par paveikto.

Tad ciemiņiem par nelielu pārsteigumu pie kultūras nama piebrauca ar meijām izpušķoti kolhoza «Rīts» pajūgi. Pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētājs Gurijs Ivanovs Jāni Niedri, dzejniekus Andri Vējānu, Mildu Losbergu, Viktoru Avotiņu un pārējos viesus iepazīstināja tuvāk ar Livāniem.

Jubilejas svinības turpinājās pilsētas kultūras namā, kur uz tikšanos ar Jāni Niedri bija ieradušies pilsētnieki. Par rakstnieka dzīvi un daiļradi klātesošajiem stāstīja dzejnieks Andris Vējāns:

— Septiņi gadu desmiti — milzīgs laika posms. Tā sākums bija piesātināts ar ļoti nozīmīgiem dramatiskiem notikumiem. Vienkāršu Latgales ļaužu dēls grūtajos buržuāziskās Latvijas gados ir audzis un veidojies par personību. Taču dažkārt mēs ne-

maz neizsveram, neizvērtējam ceļu, pa kādu ir nācies iet, lai gūtu tiesības saukties par rakstnieku. Un spēja sasniegt mērķi, nepiekāpība vairāk raksturīga Jānim Niedrem. Rakstnieks ar savu daiļradi, ar visu savu būtību vienmēr ir stāvējis mūsu laikmeta lielāko notikumu un problēmu pašā centrā. Viņa darbiem vijas cauri skaudri reālistiskas dzīves Latgalē tēlojums — posts, asaras, nabadzība un cerības par labāku dzīvi, ar ko tajos laikos dzīvoja livānieši.

Atmiņu kamolīti ritināja arī Livānu 1. vidusskolas skolotāja Gaida Zieda.

— Katoļu baznīcā iedzīvotājiem bija teikts, lai neviens ar Jāni Niedri nedraudzējas, nerunā, nelasa viņa darbus, jo šis cilvēks, kas zaīmo dievu, ir sabiedrībā jānopeļ, — stāstīja G. Zieda. — Taču mans tēvs Jāni Niedri vienmēr lika sev par paraugu. Viņš apbrīvoja šī cilvēka spējas cīnīties ar netaisnību, lielo mīlestību pret darbu un naidu pret apspiedējiem.

Vakara tālākajā gaitā dzejoļus, kas bija vēltīti jubilāram,

Jersikas lauku kapelai, Saunas sieviešu etnogrāfiskajam ansamblim, lasīja dzejnieki Andris Vējāns, Milda Losberga, Viktors Avotiņš.

Daba Jāņa Niedres dzimto pusi bagātīgi apveltījusi ar pauguriem, gravām, brīnišķīgiem mežiem un vecu pilskalnu — klušiem senatnes lieciniekiem. Te viņš smēlies vielu saviem daudzpusīgajiem tēliem — kas nicina, mīl un cīnās...

Daudz patīkamu brīžu skatītājiem un sirmajam rakstniekam sagādāja Livānu 1. vidusskolas skolēni, kas rādīja un lasīja fragmentus no Jāņa Niedres darbiem «Keceri Latgalē», «Un vēji triec nodegu pelnus» un citiem.

Svētku nobeigumā rakstnieku lielajā jubilejā sveica partijas un komjaunatnes rajona komiteju, saimniecību, uzņēmumu, organizāciju pārstāvji. Spēlēja Jersikas lauku kapela, dziedāja Saunas ciema etnogrāfiskais ansamblis un būvmateriālu rūpnīcas «Livāni» sieviešu vokālais ansamblis.

M. KODORE